

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

результату. Співпраця повинна базуватися й на організації дієвої взаємодії зі світовими лідерами у сфері інформації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Черниш Р.Ф. Міжнародно-правовий досвід використання соціальних мереж військовослужбовцями збройних сил та співробітниками правоохоронних органів. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. Вип. 6. URL : http://pap.in.ua/6_2016/64.pdf (дата звернення 01.10.2019).
2. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. К. : Вид. дім: Києво-могилянська акад., 2015. 468 с.
3. Тронько О. В., Довгаль Ю. С. Зарубіжний досвід боротьби з фейками та дезінформацією. URL : http://www.pap.in.ua/2_2019/49.pdf (дата звернення 01.10.2019).

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Горий В. В.

Студент I курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Кібець В. О.

к. ю. н., асистент кафедри АГПФЕБ ННІ права

Сумського державного університету

Контроль державних фінансів є одним із головних завдань держави для розвитку економіки і зростання добробуту суспільства. Україна знаходиться в процесі побудови демократичної, соціальної та правової держави. Динамічність процесів державотворення потребує наукового осмислення, пошуку і розробки ефективних механізмів здійснення повноважень в сфері контролю фінансів, науково-теоретичного обґрунтування та впровадження дійових засобів її реалізації. Тому становлення інституту здійснення державного фінансового контролю в даний час вбачається актуальним.

Проблематикою функціонування державного фінансового контролю займалися відомі українські вчені: В. Базилевич, О. Барановський, О. Кириченко, В. Кравченко, С. Лобозинська, І. Микитюк та ін. Значної уваги заслуговує досвід з даного питання, що розкритий у працях зарубіжних авторів: Ю. Вороніна, П. Адамса, Х. Андерсона, М. Беккера, Р. Доджа та ін. Виходячи з цього, можна стверджувати, що державний фінансовий контроль (далі – ДФК) – одна з найголовніших функцій управління державою. Призначення ДФК знаходить своє відображення у реалізації фінансової політики держави, створення умов для фінансової стабільності. Головним чинником для ефективного

функціонування системи ДФК є чітке законодавче регламентування та розмежування повноважень між її органами.

В Україні до органів, що здійснюють функції ДФК відносять:

- 1) Верховна Рада України та Рахункова палата (здійснюють законодавчий контроль на всіх стадіях);
- 2) Міністерство фінансів України (здійснює контроль на кожній стадії бюджетного процесу);
- 3) Державна податкова адміністрація (здійснює контроль на стадії збирання доходів і формулювання бюджетних ресурсів);
- 4) Державне казначейство України (контролює стадію виконання бюджету);
- 5) Державна контрольно-ревізійна служба (контроль на стадії здійснення видатків і звітності);
- 6) Інші органи центральної виконавчої влади (здійснюють контроль, відповідно законодавства).

Функціонування і організаційна взаємодія органів ДФК в Україні забезпечується законодавством на всіх його рівнях, а саме:

1. Конституцією України;
2. Кодексами України;
3. Законами України;
4. Правовими актами Президента України та Кабінету Міністрів України;
5. Нормативно-правовими актами суб'єктів контролю.

Розглянемо більш детально кожний з законодавчих рівнів ДФК в Україні.

Конституція – законодавчий акт найвищого рівня. ДФК забезпечується у наступному: стаття 98 (контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням від імені Верховної Ради України здійснює Рахункова палата України), стаття 116 (Кабінет Міністрів України забезпечує проведення фінансової політики, здійснює управління об'єктами державної власності і забезпечує виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України) [3].

Наступним рівнем за юридичною силою є Кодекси України, а саме:

1. Господарський кодекс України, стаття 363 якого визначає, що «Державний фінансовий аудит» – це різновид державного фінансового контролю і полягає у перевірці та аналізі фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю [2].

2. Бюджетний кодекс України передбачає наступне: впровадження контролю за дотриманням бюджетного законодавства серед учасників бюджетного процесу на всіх його стадіях (статті 19, 22, 26, 122); визначення повноваження органів державної влади з контролю за дотриманням бюджетного законодавства (статті 109-113); класифікація порушень бюджетного законодавства (статті 116, 119); встановлення заходів впливу за порушення бюджетного законодавства та їх застосування (статті 117, 118, 120); встановлення відповідальності за порушення бюджетного законодавства під час бюджетного процесу його учасниками (статті 121, 123); визначення прав і обов'язків об'єкта контролю у разі його незгоди з застосування заходу впливу за порушення бюджетного законодавства (стаття 124) [1].

Закони України посідають третє місце в регулювання діяльності органів ДФК України. До них відносять: «Про Рахункову палату» [7], «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [6], «Про управління об'єктами державної власності» [8], «Про обіг векселів в Україні» [4] та ін.

Серед правових актів Президента України та Кабінету Міністрів України, що забезпечують функціонування державного фінансового контролю, можна виділити наступні: Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [5], постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення територіальних органів Державної фінансової інспекції», постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо упорядкування адміністративних послуг» та інші інструкції та методичні рекомендації з організації та проведення контрольних заходів, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Підводячи підсумки, можна стверджувати, що в кожному з напрямків ДФК напрацьована відповідна законодавча база, яка забезпечує адміністративно-правовий механізм їх діяльності. Однак, сучасний світ завжди вимагає удосконалення системи фінансового контролю. Отже, питання формування потужної та ефективної системи ДФК в Україні залишається однією з найважливіших державних проблем сьогодення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бюджетний Кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

4. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2374-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.
5. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 10 вересня 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п>.
6. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
7. Про Рахункову палату: Закон України від 2 липня 2015 р. № 576-VIII-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/576-19>.
8. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21 вересня 2006 р. № 185-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16>.

КОМПЕТЕНЦІЯ ОКРУЖНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ УКРАЇНИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЇХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ

Терехова О. О.

*Аспірант кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Наділення органів держави компетенцією є однією з передумов ефективності використання можливостей держави в керівництві суспільно-політичними процесами. Чим вірніше визначена компетенція органу, тим злагоженіше працює державний апарат, ефективніше використовуються правові, організаційні та інші засоби для вирішення завдань суспільного розвитку.

Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 2 червня 2016 року (частина 3 статті 21) визначає, що окружні адміністративні суди є місцевими адміністративними судами [1]. Бояринцева М. А. надаючи характеристику адміністративного суду як суб'єкта права загалом та адміністративного права зауважує, що правовий статус адміністративного суду є узагальнюючим поняттям, яке охоплює декілька складових, ключовим серед яких є правосуб'єктність. У свою чергу правосуб'єктність включає адміністративно процесуальну правоздатність та процесуальну дієздатність. Водночас саме компетенція визнається складовою правосуб'єктності [2, с. 74].

Розглядаючи окружний адміністративний суд як суб'єкт адміністративного права доцільно звернути увагу, що в адміністративному праві під суб'єктом розуміють носія прав та обов'язків у сфері публічного управління, які передбачені адміністративно-правовими нормами, здатного надані права реалізовувати, а покладені обов'язки виконувати [3, с. 73]. Тобто, мова йде про фактичного учасника правових зв'язків у сфері